

GASILSKA ZVEZA ŠKOFJA LOKA

MLADINSKA KOMISIJA

Kidričeva cesta 51a, 4220 Škofja Loka · telefon: 04 / 513 17 13 · faks: 04 / 512 18 47

DŠ: SI26465019 ♦ TR: 07000-0000099806 ♦ MŠ: 5159806000 ♦ ŠD: 84.250
e-mail: info@gzveza-skofjaloka.si ♦ spletna stran: <http://www.gzveza-skofjaloka.si>

Št.: 127 / 11

Datum: 11. 10. 2011

PROSTOVOLJNA GASILSKA DRUŠTVA

RAZPIS

KVIZA GASILSKE MLADINE GZ ŠKOFJA LOKA 2011

Na osnovi programa dela MLADINSKE KOMISIJE GZ Škofja Loka in v skladu s Pravili o izvajanju gasilskih kvizov

organiziramo, KVIZ GASILSKE MLADINE GZ ŠKOFJA LOKA 2011, ki bo v

soboto, 29. oktobra 2011 s pričetkom ob 8⁰⁰ uri v prostorih GZ Škofja Loka

1. UDELEŽENCI

Za tekmovanje na kvizu gasilske mladine GZ ŠKOFJA LOKA lahko posamezna društva prijavijo neomejeno število ekip. Vsaka ekipa je sestavljena iz **treh članov**. Ekipe bodo razdeljene v **tri kategorije**, in sicer:

Ø kategorija mlajši (pionirke, pionirji ali mešano) - od 7 do 11 let; (letniki 2000 - 2004)

Ø kategorija starejši (pionirke, pionirji ali mešano) - od 12 do 16 let; (letniki 1995 – 1999)

Ø kategorija mladinci (mladinke, mladinci ali mešano) - od 16 do 17 let; (letniki 1994 – 1995)

Člani ekipe se pri prijavi, kjer dobijo ocenjevalni list in načrt tekmovanja, izkažejo s **knjižico pionirja oz. mladince** - (veljajo pravilno izpolnjene knjižice pionirja in mladince, vsak udeleženec mora biti vpisan v Vulkan).

2. TEKMOVALNE DISCIPLINE

Mlajši pionirji-ke

Zap. št.	tema	snov	Sodelujejo
1.	drži- ne drži	bronasta značka	celotna ekipa
2.	požarna preventiva	bronasta značka	celotna ekipa
3.	gasilska znanja od 5 proti 0	Vse o gasilskem tekmovanju za pionirje, bronasta značka, splošno –predmeti, orodja in pojmi v gasilstvu	celotna ekipa
4.	vezanje vozlov	jamborski, tkalski, tesarski	vsak svoj voz
5.	spoznavanje gasilskega orodja	poišči svoj par	celotna ekipa

LITERATURA:

- 1.,2., in 3. Priloga razpisu, spletna stran GZS
4. Pravila gasilskih in gasilskošportnih tekmovalnih disciplin
5. Razlaga v pravilih in točkovanju kviza

Starejši pionirji-ke

Zap. št.	tema	snov	Sodelujejo
1.	drži- ne drži	srebrna značka	celotna ekipa
2.	požarna preventiva	srebrna značka, oznake za veščine pionirjev in mladincev, čini in oznake pionirjevi in mladincev	celotna ekipa
3.	Gasilska znanja Od 5 proti in 0	Vse o gasilskem tekmovanju za mladince, srebrna značka; gasilska orodja in oprema, splošno o gasilstvu, pojmi o gasilstvu.	celotna ekipa
4.	vezanje vozlov	jamborski, tkalski, tesarski	na žreb - vsak svoj vozelo
5.	spoznavanje gasilskega orodja	sklopi, izberi in najdi	na žreb – vsak svojo nalogo

LITERATURA:

- 1.,2., in 3. Priloga razpisu, spletna stran GZS
4. Pravila gasilskih in gasilskošportnih tekmovalnih disciplin
5. Razlaga v pravilih in točkovanju kviza

Mladinci-ke

Zap. št.	tema	snov	Sodelujejo
1.	drži- ne drži	Zlata značka	celotna ekipa
2.	požarna preventiva	zlata značka čini-funkcijske oznake in specialnosti gasilcev	celotna ekipa
3.	gasilska znanja od 5 proti 0	Vse o tekmovanju za člane, zlata značka; gasilska orodja in oprema, splošno o gasilstvu, pojmi v gasilstvu	celotna ekipa
4.	Navezava orodja	Navezava za dvig sekirice, cevi z ročnikom brez pipe in cevi z ročnikom z pipo	Brez žreba – vsak svojo navezavo
5.	spoznavanje gasilskega orodja	spajanje cevi na trojak	celotna ekipa

LITERATURA:

1. Priloga razpisu, spletna stran GZS
2. Priročnik za delo z gasilsko mladino, letnik 2011, spletna stran GZS
3. Priloga razpisu, spletna stran GZS, pravila gasilskih in gasilskošportnih tekmovalnih disciplin
4. Pravila gasilskih in gasilskošportnih tekmovalnih disciplin
5. Razlaga v pravilih in točkovanju kviza

3. POTEK TEKMOVANJA

Ekipe se po prihodu na kraj tekmovanja najprej prijavijo, nato dobijo načrt tekmovanja. Tekmovanje se bo izvedlo po delovnih postajah, tako da se vsaka naloga opravlja na drugem kraju.

4. RAZGLASITEV REZULTATOV IN PODELITEV PRIZNANJ

Ekipe, ki dosežejo prva tri mesta v posamezni kategoriji, prejmejo medalje. Na regijski kviz, ki bo v soboto

5. novembra, imata pravico do nastopa **najboljši dve ekipi** v posamezni kategoriji iz kviza GZ Škofja Loka. (prve tri v primeru, da je več kot 60 ekip v kategoriji)

5. PRIJAVA EKIP

Društva naj ekipe prijavijo **najkasneje do torika, 25. oktobra 2011** na Gasilsko zvezo Škofja Loka po telefonu 04 513 17 13 ali po elektronski pošti: info@gzveza-skofjaloka.si

Prijave prispelle po tem datumu se ne bodo upoštevale. **Na osnovi prijav bo narejen razpored tekmovanja, o katerem bodo društva obveščene naknadno.**

Na zadnji seje UO GZ Škofja Loka je bil sprejet spodnji sklep, ki ga bomo na tekmovanju striktno izvajali.

Na gasilskih tekmovanjih, kot sta gasilski kviz in gasilska orientacija mora vsako prostovoljno gasilsko društvo ob prijavi več kot treh ekip na tekmovanje prijaviti enega sodnika, v primeru prijave več kot šest ekip pa dva sodnika. V kolikor društvo ne bo upoštevalo sklepa lahko organizator tekmovanja ob morebitnem pomanjkanju sodnikov prijavo zavrne.

Sodnika se prijavi ob prijavi ekipe! Zbor sodnikov bo na dan kviza ob 7.00 uri na GZ.

6. PRAVILA

Pravila kviza gasilske mladine in točkovanje so priložena kot priloga. Če se katerikoli član ekipe ali njihov mentor vede neprimerno in se ne drži predpisanih pravil, ga ima vodstvo tekmovanja pravico diskvalificirati in s tem diskvalificirati celotno ekipo. Pisne pritožbe ekip so možne še 15 minut po opravljenem delu posamezne ekipe. Začetno število točk je 500.

7. SPLOŠNO

Prosimo vas, da se držite razporeda tekmovanja, ki ga bomo poslali naknadno. Uro pričetka tekmovanja vaših ekip vam bomo poslali zraven razporeda tekmovanja. Vsak tekmovalec bo dobil sendvič in pijačo.

Ekipe tekmuje na lastno odgovornost.

Z gasilskim pozdravom, NA POMOČ!

Tajnik:
Neža Kopač I.r.

predsednik MK
Matjaž Podrekar I.r

PRAVILA IN TOČKOVANJE
za izvedbo kviza gasilske mladine GZ Škofja Loka 2011

1. Drži ali ne drži

Mlajši in starejši pionirji ter mladinci

Ekipa odgovarja na 10 vprašanj iz gasilske tematike tako, da obkroži pravilno trditev »DRŽI« ali »NE DRŽI«

Ocenjevanje:

Ø Za vsak pravilen odgovor

1 pozitivna točka

2. Požarna preventiva

Mlajši in starejši pionirji ter mladinci

Vsaka ekipa iz posamezne kategorije dobi po 10 vprašanj.

Mlajši pionirji odgovarjajo z obkroževanjem, tako, da obkrožijo črko pred pravilno trditvijo.

Starejši pionirji in mladinci odgovarjajo na 5 vprašanj z obkroževanjem (obkrožijo črko pred pravilno trditvijo) in na 5 vprašanj opisno.

Ocenjevanje:

Ø za vsak pravilen odgovor z obkroževanjem

1 pozitivna točka

Ø za vsak opisni odgovor

0, 1 ali 2 pozitivni točki

3. Gasilska znanja

Mlajši in starejši pionirji ter mladinci

Mlajši pionirji morajo poznati vse o gasilskem tekmovanju za pionirje, tematiko iz bronaste značke

splošno – predmeti, orodje in pojmi v gasilstvu.

Starejši pionirji morajo poznati gasilsko orodje in opremo, splošno o gasilstvu, pojme v gasilstvu, vse o gasilskem tekmovanju za mladince in tematiko iz srebrne značke.

Mladinci morajo poznati tematiko zlate značke, vozila in opremo, tekmovanje gasilskih in gasilsko športnih tekmovalnih disciplin – vaja člani CTIF – suha izvedba, gasilsko orodje in opremo, splošno o gasilstvu in pojmi v gasilstvu.

Vsebina vprašanj je razdeljena v tri sklope. Vodja kviza izžreba tri tekmovalne ekipe, ki izžrebajo po 4 številke za vsako tematiko in pod katerimi se skrivajo trditve - vprašanja. Vse ekipe morajo uganiti pravilno geslo (starejši pionirji in mladinci tudi večbesedna gesla). Voditelj kviza prebira posamezne trditve. Izhodiščno število točk je 5 in se zmanjšuje v primeru, da v 15 sekundah ni pravilno napisanega odgovora. Točkovanje se nadaljuje tako, da pravilen odgovor pri naslednji trditvi prinese 4 točke, nato 3 točke, 2 točki, 1 točko in če ekipa ne ugame pravilne trditve, 0 točk. (po sistemu Malih sivih celic).

Na trditve ekipe odgovarjajo pisno. Za vsako trditev lahko predstavnik ekipe napiše odgovor samo enkrat. Ko ekipa ugotovi pravilno trditev, sodnik - mentor v kontrolni list vpiše število doseženih točk za posamezno vprašanje.

4. Vežanje vozlov in navezava orodij

Mlajši in starejši pionirji ter mladinci

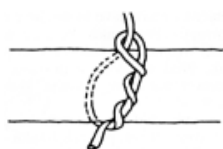
Mlajši pionirji

Vsak izmed treh članov ekipe si izbere po en vozle (prvi član ekipe dela jamborski vozle, drugi član ekipe tkalski vozle, tretji član ekipe pa tesarski vozle). Vsak član dela drug vozle, brez žreba. Na ciljnih črtah je postavljeno stojalo z vrvjo, dolgo 2 m, premera 8 mm, s katero tekmovalec izdelava vozle. Vozle mora biti obvezno narejen na stojalu. Na voljo imajo 60 sekund. Po tem času morajo zaključiti z delom. (V tem primeru prejme ekipa 60 negativnih točk in po 10 negativnih točk za vsak neizdelan vozle.) Merjenje časa se zaustavi, ko so vsi tekmovalci zaključili z delom so stopili za startno črto (položaj mirno).

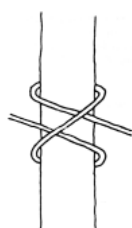
Starejši pionirji

Vrsto vozla tekmovalci izžrebajo tik pred pričetkom.

Na ciljnih črtah je postavljeno stojalo z vrvjo dolgo 2 m, premera 8 mm, s katero tekmovalec izdelava vozle. Vozle mora biti obvezno narejen na stojalu. Na voljo imajo 60 sekund. Po tem času morajo zaključiti z delom. (V tem primeru prejme ekipa 60 negativnih točk in po 10 negativnih točk za vsak neizdelan vozle.) Merjenje časa se zaustavi, ko so vsi tekmovalci zaključili z delom in so stopili za startno črto (položaj mirno).

Tesarski vozle

Jamborski vozle

Tkalski vozle

Mladinci

Vsak izmed treh članov ekipe si izbere navezavo orodja (prvi član ekipe dela navezavo za dvig gasilske sekirice, drugi član ekipe dela navezavo cevi z ročnikom brez pipe, tretji član ekipe dela navezavo cevi z ročnikom s pipe). Vsak član dela drugo navezavo, brez žreba. Na ciljnih črtah je postavljeno stojalo z vrvmi, premera 8 mm in dolžine 5 m. Vrvi so položene preko spodnje prečke stojala, drugi konec vrvi je prosto ležeč na tleh. Pred začetkom vaje sta ročnika obrnjena proti startu. Vsa orodja pred pričetkom vaje ležijo ob vrveh pred stojalom na tleh. Ko tekmovalci končajo navezavo, stopijo za startno črto. Na voljo imajo 60 sekund. Po tem času morajo zaključiti z delom (v tem primeru prejme ekipa 60 negativnih točk in po 10 negativnih točk za vsako nepravilno navezavo orodja). Merjenje časa se zaustavi, ko je zadnji tekmovalec zaključil z delom in stopil za startno črto (položaj mirno).

Navezava za dvig sekirice	Navezava za dvig cevi z ročnikom brez pipe	Navezava za dvig cevi z ročnikom s pipo
---------------------------	--	---

Ocenjevanje:

- Ø Čas izvedbe vaje
- Ø nepravilno izdelan vozal ali navezava orodja
- Ø govorjenje med vajo, za vsak primer

negativne točke
10 negativnih točk
2 negativni točki

5. Poznavanje gasilskega orodja

Mlajši pionirji

2 m od označenega startnega mesta je označen prostor, kjer je pripravljeno gasilsko orodje in oprema. Oprema je pripravljena:

Na levi strani (ročnik, gasilske hlače in oznake tekmovalcev strojnik, napadalec 1, vodar 1 in cevar 1)

Na desni strani (C cev z nosilcem, gasilska bluza in oznake tekmovalcev sel, napadalec 2, vodar 2 in cevar 2).

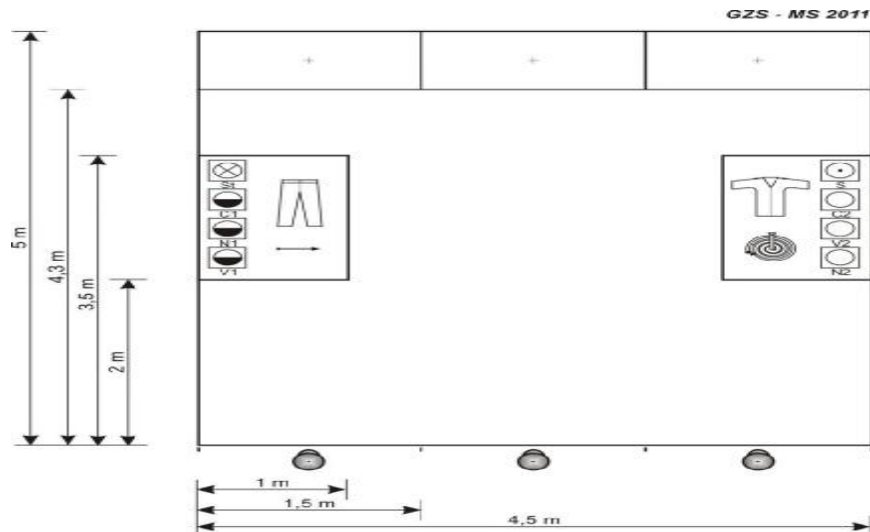
Člani ekipe tik pred pričetkom izvedbe vaje izvlečejo vsak svoj list z napisom gasilskega orodja ali opreme. Ko tekmovalci izžrebajo listek z napisom gasilskega orodja ali opreme imajo na razpolago nekaj časa, da lahko preberejo, kaj piše na izžrebanem listku. Tekmovalci se med seboj ne smejo pogovarjati.

Ko je ekipa pripravljena, na znak sodnika vsak tekmovalec poišče gasilsko orodje oz. opremo, ki je napisana na listku in nato še njegov par – gasilsko orodje oz. opremo, ki spada zraven. Vaja je končana, ko vsi trije tekmovalci najdejo svoje pare(tistega, ki je napisan na listku in tistega, ki spada zraven) in jih odložijo 1 m naprej na za to označen prostor. Merjenje časa se zaustavi, ko je zadnji tekmovalec zaključil z delom in se postavil v položaj mirno.

Ko je vaja končana, morajo imeti člani ekipe izžrebane listke pri sebi, da lahko sodnik preveri, ali so izbrali pravo orodje oz. oznake ter njihove pare.

Za vajo ima ekipa na voljo 60 sekund. Po tem času morajo zaključiti z delom. (V tem primeru prejme ekipa 60 negativnih točk in po 5 negativnih točk za nepravilen par orodja).

Možni pari: ročnik in C cev z nosilcem, gasilske hlače in bluza, oznake tekmovalcev strojnik in sel, oznake tekmovalcev napadalec 1 in 2, oznake tekmovalcev vodar 1 in 2 ter oznake tekmovalcev cevar 1 in 2.

Ocenjevanje:

Ø vsaka sekunda izvajanja naloge	negativne točke
Ø za vsak nepravilni par orodja ali opreme	5 negativnih točk
Ø za govorjenje med vajo, za vsak primer	2 negativni točki
Ø orodje ni odloženo na določen prostor, za vsak primer	5 negativnih točk

Starejši pionirji

Naloga: prenos

trojaka (1) (PGŠTD, letnik 2011, **pravilna izbira gasilnika (2)** (PGŠTD, letnik 2011, glej razlago str. 200, slike 176,177) **poišči orodje (3)** (PGŠTD, letnik 2011).

Tekmovalci si poljubno izberejo svoje delo. Pred pričetkom stojijo pred startno črto.

Tekmovalec na drugi progi (pravilna izbira gasilnika) izžreba listek z vrsto požara (les, bencin in elektronaprava), tekmovalec na tretji progi (poišči orodje), izžreba dva listka z imeni orodij, ki jih mora postaviti na stojalo. Tekmovalca, ki sta izžrebala vrsto požara in orodje, morata imeti listek po končani nalogi pri sebi, da lahko sodnik preveri, če sta pravilno opravila nalogo, ki sta jo izžrebala.

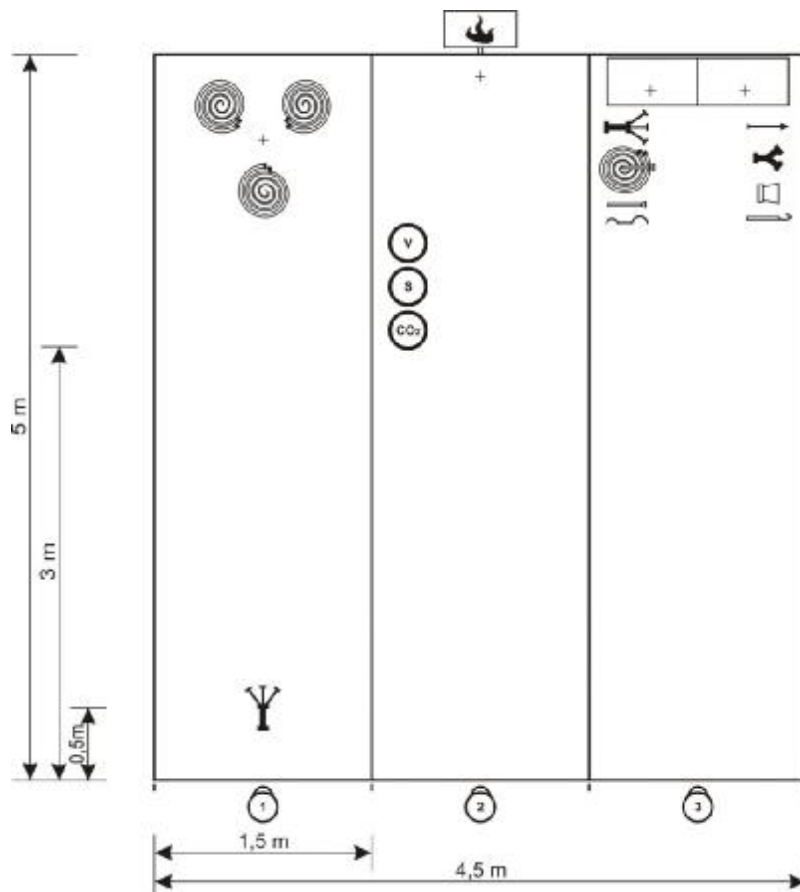
Proga je dolga 5 m, široka 4,5 m (3x1,5 m). Na prvi progi se spoji cevi na trojak (1 B cev in 2 C cevi), na drugi izbere pravilen gasilnik, na tretji pa poišče orodje.

Prvi tekmovalec po sodnikovem znaku za start vzame trojak, ki je postavljen 0,5 m od startne črte in ga odnese do konca proge (proga je brez grede). Trojak odloži med položene cevi, ki so brez cevni nosilcev in prične spenjati cevi na ustrezne spojke na trojaku – najprej B cev, nato levo stran in desno stran s C cevmi. Ko je končal z delom, se postavi v položaj mirno.

Drugi tekmovalec po sodnikovem znaku steče po svoji progi 3 m naprej, kjer ga čakajo na izbiro 3 gasilniki. Izbere pravilen gasilnik in ga odnese do konca proge, kjer ga postavi na sliko vrste požara, ki ga je izžrebal. Ko je končal z delom, se postavi v položaj mirno.

Tretji tekmovalec po sodnikovem znaku steče do konca proge, kjer je stojalo za orodje. Pred stojalom

je na izbiro orodje: trojak, ročnik, dvojna zvitá C-cev z nosilcem, zbiralnik, nosilec cevi, pritrdilec cevi, ključ za spajanje cevi in sesalni koš. Izbere oba orodja, ki jih je izžrebal in jih postavi na stojalo. Ko je končal z delom, se postavi v položaj mirno.

Ocenjevanje:

Ø vsaka sekunda izvajanja naloge	negativne točke
Ø odpeta ali polodpeta spojka, za vsak primer	10 negativnih točk
Ø nepravilno postavljen gasilnik	10 negativnih točk
Ø govorjenje med vajo, za vsak primer	2 negativni točki
Ø nepravilna izbira orodja, za vsak primer	10 negativnih točk
Ø nepravilno zaporedje spajanja cevi na trojak, za vsak primer	5 negativnih točk

Mladinci

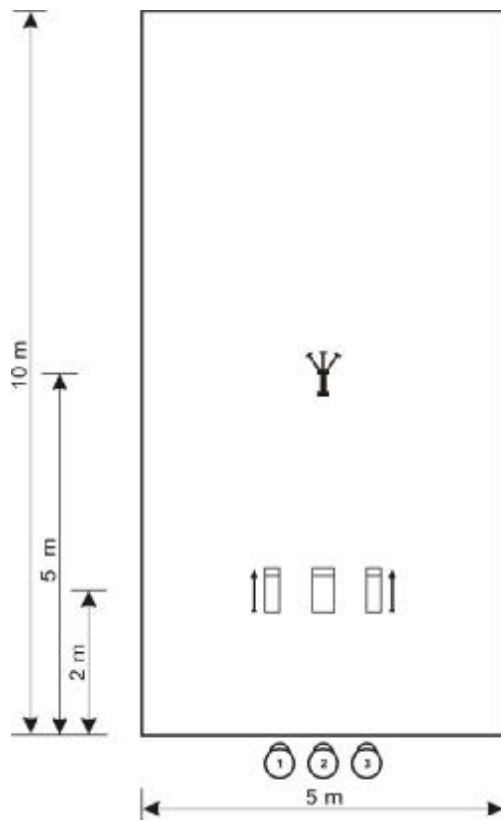
Naloga: Spajanje cevi na trojak

B in C cevi so pred pričetkom vaje spete z cevni nosilci. Spojke so obrnjene v smeri požara. Tekmovalci si poljubno izberejo svoje delo. Pred pričetkom stojijo pred startno črto.

Na znak sodnika vzameta tekmovalec 1 in 3 vsak po 1 C cev in ročnik. Pri trojaku cev odpneta in jo pripneta vsak na svojo stran in razvijeta cev do ognjene črte, kjer pritrdita ročnik na cev ter izdata povelje »voda«. Tekmovalec 1 izda povelje »1. voda«. Prav tako tekmovalec 3, ki izda povelje »2. voda«. Po končani vaji tekmovalec 1 in 3 stojita na levi strani razvite cevi in sta obrnjena v smeri napada.

Tekmovalec 2 po sodnikovem znaku za start odpne cevni nosilec na B cevi in cev razvije do trojaka, kjer jo spne na trojak. Po sprejetem povelju »1. voda« od tekmovalca 1 dvigne roko nad višino glave v znak, da je povelje razumel in odpre levi ventil na trojaku. Prav tako po sprejetem povelju »2. voda« od tekmovalca 3 dvigne roko nad višino glave v znak, da je povelje razumel in odpre desni ventil na trojaku. V primeru, da dobi hkrati povelje »1. voda« in »2. voda«, mora v znak razumevanja povelja dvakrat dvigniti roko nad višino glave. Ni napaka, če tekmovalec 2 odpre desni ventil na trojaku pred levim, če za to dobi povelje. Ko je tekmovalec 2 odprl oba ventila na trojaku, se mora vzravnati. Stoji razkoračeno preko B cevi neposredno za trojacom v smeri napada. Vsi trije tekmovalci morajo po končani vaji imeti pri sebi cevne nosilce.

Ocenjevanje:

∅ vsaka sekunda izvajanja naloge	negativne točke
∅ nepravilno delo napadalcev (spajanje ročnika pred ognjeno črto), za vsak pr	10 negativnih t
∅ odpenjanje cevnega nosilca pred trojakom, za vsak primer	5 negativnih točk
∅ izdaja povelje predenje ročnik pripet na cev, za vsak primer	5 negativnih točk
∅ odpeta ali polodpeta spojka, za vsak primer	10 negativnih točk
∅ nepravilno odprt ventil (za več kot 1/2 obrata), za vsak primer	5 negativnih točk
∅ neizdano povelje »vodo«, za vsak primer	5 negativnih točk
∅ odpiranje ventilov pred sprejetim poveljem »vodo«, za vsak primer	5 negativnih točk
∅ govorjenje tekmovalcev med delom, za vsak primer	2 negativni točki
∅ pozabljena ali izgubljena oprema, za vsak primer	5 negativnih točk
∅ nepravilno delo tekmovalca na trojaku (dviganje rok)	5 negativnih točk
∅ nepravilna postavitev tekmovalca	5 negativnih točk

Diskvalifikacija ekipe:

Če se mentor ali katerikoli član ekipe neprimerno vede in se ne drži predlaganih pravil, se ekipa diskvalificira!

VPRAŠANJA ZA PRIDOBITEV PREVENTIVNIH ZNAČK PREPREČUJMO POŽARE

BRONASTA ZNAČKA

Navedena so možna vprašanja s pravilnimi odgovori, izmed katerih v obliki testa izberete 15 vprašanj.

- 1. Kdo v gasilski organizaciji izvaja delo z mladimi in njihovo usposabljanje?**
Mentor gasilske mladine.
- 2. Kje je bilo ustanovljeno prvo prostovoljno gasilsko društvo v Sloveniji?**
V Metliki.
- 3. Kot kaj so organizirane gasilske enote v Sloveniji?**
Kot prostovoljne gasilske enote v gasilskih organizacijah in kot poklicne gasilske enote.
- 4. Kateri je najvišji organ prostovoljnega gasilskega društva?**
Občni zbor.
- 5. Koliko so lahko stari otroci, da spadajo v tekmovalno kategorijo pionirjev gasilcev?**
Od 7 do 11 let.
- 6. Koliko so lahko stari otroci, da spadajo v tekmovalno kategorijo mladincev gasilcev?**
Od 12 do 16 let.
- 7. Kdo je gasilec pripravnik?**
Je član PGD v starosti od 16 do 18 let, oziroma nad 18 let v času strokovnega usposabljanja in priprave za operativnega gasilca.
- 8. Kateri so simboli v prostovoljnem gasilstvu?**
Gasilski znak, prapor.
- 9. Koga pokličemo, ko vidimo, da gori?**
Gasilce na 112.
- 10. Kaj povemo, ko kličemo na telefonsko številko 112?**
Povemo: kdo kliče, kaj se je zgodilo, kje se je zgodilo, koliko je ponesrečencev, kakšne so poškodbe, kakšne so okoliščine na kraju nesreče, kakšno pomoč potrebujete.
- 11. S katerim namenom organiziramo gasilska tekmovanja?**
Za preverjanje in pridobitev strokovne in fizične sposobnosti gasilcev, za preverjanje psihofizične in strokovne usposobljenosti operativnih gasilcev.
- 12. Kaj je požar?**
Požar je proces hitrega gorenja, ki se nenadzorovano širi v prostoru in času. Za požar je značilno sproščanje toplote skupaj z dimom, strupenimi plini in plameni.
- 13. Kaj moramo storiti ob požaru?**
Če ugotovimo, da požara ne moremo pogasiti sami, pokličemo gasilce.
- 14. Kateri so pogoji za razširitev začetnega požara?**
Ustrezna količina toplote, kisika in gorljivih snovi.
- 15. Kdaj pravimo, da je požar začetni?**
O začetnem požaru govorimo, ko je intenzivnost gorenja majhna in gorijo majhne površine ali posamezni predmeti.
- 16. Kateri so naravni vzroki za nastanek požarov?**
Strela in samovžig.
- 17. Kako pristopimo k gašenju požar?**
Vsak požar, ki ga gasimo, moramo gasiti tako, da ga najprej lokaliziramo oziroma omejimo in nato pogasimo.
- 18. Kaj je gorenje?**
Kemična reakcija, pri kateri pride do spajanja snovi s kisikom ob pojavu toplote in svetlobe.
- 19. Navedi sestavne dele »trikotnika gorenja«?**
Gorljiva snov, kisik, toplota.

20. Kaj je gorljiva snov?

To je snov, ki gori, kadar so izpolnjeni vsi pogoji za gorenje; vsaka snov, ki gori.

21. V čem je razlika med gorenjem in požarom?

Gorenje je za človeka koristen pojav, požar pa je nekontrolirano gorenje.

22. Kateri so najpogostejši vzroki požarov?

Človeška malomarnost in neprevidnost.

23. Kaj dosežemo pri zadužitvi požara?

S prekrivanjem gorljivih snovi preprečimo dostop kisika in ogenj ugasne.

24. Kako pogasimo požar goreče masti v posodi?

Ponev pokrijemo s pokrovko ali mokro krpo. Takšnega požara nikoli ne gasimo z vodo.

25. Kateri so najpogostejši vzroki požarov v stanovanjskih zgradbah in gospodinjstvih?

Zapuščanje prostorov v času, ko imamo prižgan likalnik, plinski štedilnik ali drugo toplotno napravo, čiščenje in pranje oblačil z lahko vnetljivimi ali eksplozivnimi snovmi v zaprtem prostoru, slaba ali dotrajana električna inštalacija...

26. Kateri gospodinjski električni aparati so največkrat povzročitelji požarov?

Električni gospodinjski pripomočki, ki so v okvari (kuhalnik, likalnik, električne peči...).

27. Koga najprej odstranimo iz gorečega stanovanja?

Ljudi in živali.

28. Na kakšen način pogasimo gorečo osebo?

Gorečo osebo ovijemo v odejo, začnemo pri vratu, da plameni ne udarijo v glavo. V primeru, da odeje nimamo, gorečo osebo povaljamo po tleh.

29. Na koliko načinov lahko pogasimo ogenj?

Z odvzemom gorljive snovi, odstranitvijo toplote oziroma ohlajanjem, z odvzemom zraka oziroma dušenjem.

30. Na kakšen način smo pogasili ogenj v ponvi, ki smo jo pokrili s pokrovko?

Požar smo zadušili, odstranili smo kisik.

31. Zakaj se ob potresu ne smemo zadrževati na stopniščih?

Ker obstaja velika verjetnost, da se zruši.

32. Kaj vzamemo s seboj ob potresu, ko zapuščamo stanovanje?

Pomembne dokumente in denar, primerna oblačila in odeje.

33. Zakaj prezračujemo zadimljeni prostor?

Da iz prostora izhajajo dim in plini, da zmanjšamo temperaturo, da izboljšamo vidljivost.

34. Zakaj si morajo gasilci zaščititi dihala?

Ker so dimi, s katerimi se srečujejo gasilci pri gašenju požarov, strupeni in zdravju škodljivi.

35. Kaj je gašenje?

Je postopek zaustavljanja gorenja s sredstvi, ki proces gorenja zadržujejo, omejujejo ali celo onemogočijo.

36. V katerih agregatnih stanjih so lahko gorljive sovi?

V trdnem, tekočem ali plinastem agregatnem stanju.

37. Kaj je gasilno sredstvo?

Vsaka snov, ki prekine proces gorenja.

38. Katero gasilno sredstvo je najcenejše in najbolj razširjeno?

Voda.

39. Kako ukrepamo, če v stanovanju zavohamo plin?

Prezračimo prostor in ga zapustimo ter pokličemo odraslo osebo ali gasilce.

40. Kje smemo hraniti polne jeklenke s plinom?

V prostorih, ki so nad površino zemlje, v dobro prezračenih prostorih in v prostorih, kjer ni ogrožena varnost ljudi.

41. Kaj je evakuacija?

Je umik iz objekta na varno. Umikamo se po najhitrejši varni poti do zbirnega mesta.

42. Kaj pomeni pravokotna zelena luč nad vrati s podobo človeka in vrat?

Zasilni izhod.

43. Kaj spada k pirotehničnim izdelkom?

Petarde, rakete, žabice,...

44. V katerem primeru mladoletne osebe lahko uporabljajo pirotehnične izdelke?

Pod nadzorom staršev oziroma skrbnikov v času od 26. 12. do 2. 1.

45. Naštej nekaj gorljivih snovi!

Les, papir, premog, bencin, olje, slama, tekstil, plastične mase, gume,...

46. Naštej trdne gorljive snovi!

Les, premog, tekstil, plastične mase, papir, guma, volna, bombaž,...

47. S katerimi gasilnimi sredstvi gasimo požare trdnih snovi?

Z vodo, prahom ali peno.

48. Kako razvrščamo gasilna sredstva glede na način delovanja?

Tista, ki pretežno hladijo in tista, ki pretežno dušijo.

49. Kako delimo gasilna sredstva glede na izvor in katera spadajo v te skupine?

Naravna (voda, pesek in zemlja) in umetna (pena, prah, ogljikov dioksid).

50. Naštej vsaj tri požarne nevarnosti v gozdu in na travniku.

Nekontrolirano kurjenje, odvrženi cigaretni ogorek, odvržena steklenica,...

51. Naštej gasilna sredstva.

Voda, pena, prah, ogljikov dioksid, ...

52. Katera so naravna gasilna sredstva?

Voda, pesek, zemlja, pepel, vlažna žagovina, v zimskem času tudi sneg.

53. Katera so domača priročna pomagala za gašenje?

Vedro za vodo, cevi iz umetnih mas ali gumijasta cev, pokrivala iz negorljivega platna, krpa, odeja, suh pesek ali zemlja, pokrovka kuhinjske posode.

54. Katera priročna gasilna sredstva uporabimo, kadar gorijo razliti bencin, nafta ali olje?

Pesek, zemljo, žagovino.

55. S katerim gasilnim sredstvom so polnjeni ročni gasilniki z oznako S?

S prahom.

56. Za kaj se uporablja gasilnike?

Za gašenje začetnih požarov.

57. Kako gasimo s prahom?

Prah usmerimo nad gorečo površino in ga enakomerno naneseemo na področje gorenja.

58. Naštej naravne nesreče!

Potres, povodenj, neurje, zmrzal, suša.

59. Kako delimo gasilsko zaščitno opremo?

Na osebno zaščitno opremo in na skupno zaščitno opremo.

60. Katere so posebne naprave za gašenje?

Vedrovka, izpihovalnik zraka, nahrbtna brentača.

61. Kateri so sestavni deli vedrovke!

Ročna črpalka, ročnik, posoda vedrovke z nalepko, posoda za penilo.

62. Kako pripravimo vedrovko za gašenje?

Posodo napolnimo s 15 litri vode, napravo približamo požaru na varno razdaljo, s pomočjo batne črpalke vodo potiskamo do požara tako, da usmerimo curek vode v žarišče požara v smeri od spodaj navzgor in začnemo gasiti; med gašenjem lahko vodo dolivamo.

63. Kaj najbolj ovira gasilce pri dostopu do požara v mestih?

Parkirani avtomobili, cvetlična korita, ograje, stebrički...

64. S čim prenašamo vodo na požarišče na težko dostopnem terenu?

Z brentačo.

65. Za katere vrste požarov uporabljamo požarno metlo?

Za gašenje travniških in talnih gozdnih požarov.

66. Zakaj si morajo gasilci zaščititi dihala na intervenciji?

Ker so dimi, s katerimi se srečujejo gasilci pri gašenju požarov, strupeni in zdravju škodljivi.

67. Kako razvrščamo požare glede na obseg?

Na male, večje, velike, katastrofalne.

68. Kako razdelimo požare glede na kraj gorenja in taktiko gašenja?

Na notranje, zunanje, kombinirane in požare v naravnem okolju.

69. Kako lahko vremenske razmere vplivajo na razvoj požara?

Požar lahko zavirajo ali pospešujejo.

70. Kakšen odnos naj bi imel gasilec do narave?

Takšen, da naravo spoštuje in jo čuva.

71. Kdaj smemo nalivati kurilno olje v peč?

Ko je peč ugasnjena in popolnoma ohlajena

72. Kako delimo gasilne cevi glede na dimenzijo?

A, B, C, D

73. Kako delimo gasilne cevi glede na vrsto?

Sesalne, tlačne.

74. Za kaj uporabljamo gasilne spojke?

Za spajanje sesalnih in tlačnih cevi.

75. Kako delimo požare glede na vrsto gorljivega materiala, ki je zajet v požar?

Požari razreda A, požari razreda B, požari razreda C, požari razreda D.

76. Kateri plini so v jeklenki, ki se uporablja v gospodinjstvu?

Propan in butan.

77. V kakšnem agregatnem stanju je gospodinjski plin v jeklenkah?

V tekočem stanju.

78. Požari razreda A so požari:

gorljivih trdnih snovi.

79. Požari razreda B so požari:

gorljivih tekočih snovi.

80. Požari razreda C so požari:

gorljivih plinov.

81. Požari razreda D so požari:

požari lahkih kovin.

82. Ali lahko požar, ki ga je povzročila električna napetost, gasimo z vodo?

Da, če smo izključili električno napetost.

83. Naštej vsaj tri vnetljive tekočine!

Bencin, alkohol, nafta, aceton,....

VPRAŠANJA ZA PRIDOBITEV PREVENTIVNIH ZNAČK PREPREČUJMO POŽARE

SREBRNA ZNAČKA

Navedena so možna vprašanja s pravilnimi odgovori, izmed katerih v obliki testa izberete 15 vprašanj.

1. Kaj sestavlja gasilski znak?

Gasilska čelada, za čelado prekrižani levo bakla in desno gasilska sekirica.

2. Kako članom preneha članstvo v PGD?

Z izstopom, izključitvijo, črtanjem ali smrtjo.

3. Kdo je odgovorna oseba za požarno varnost v lokalni skupnosti?

Župan.

4. Zakaj je dobro večje število gasilskih društev, še posebej izven mest?

Ker se skrajša čas za prihod do požara pri razloženih (raztresenih) vaseh.

5. Kako se imenuje gasilski informacijski sistem za vodenje evidenc prostovoljnih gasilcev?

Vulkan.

6. Kateri člani lahko tekmujejo v tekmovalni kategoriji članov A?

Stari 16 let ali več.

7. Kdo vodi intervencijo?

Vodja intervencije.

8. Kdo in kaj sestavlja gasilsko enoto?

Ustrezno usposobljeni in opremljeni gasilci, gasilska vozila, gasilska oprema in orodje, gasilna sredstva.

9. Kako delimo gasilna sredstva glede na agregatno stanje in katera spadajo v te skupine?

Trdna (pesek, prah), tekoča (voda, pena), plinasta (ogljikov dioksid).

10. Kako glede na kriterij nevarnosti za človekovo zdravje in življenje delimo pline in hlape vnetljivih tekočin?

Dušljive, dražljive in pline, ki delujejo kot krvni in živčni strupi.

11. Sredstva za zaščito dihal delimo v dve skupini in sicer?

Tista, ki delujejo odvisno od zunanega zraka iz okolja in tiste, ki delujejo neodvisno od zunanega zraka.

12. Kakšen plin je CO (ogljikov monoksid)?

Plin brez barve, vonja in okusa, spada med najbolj strupene pline. Je lažji od zraka.

13. Kakšen gasilni učinek ima voda?

Voda ima predvsem hladilni učinek, v obliki pare pa tudi dušilni.

14. Kakšno nalogo opravi pri gašenju pena?

Kisiku prepreči dostop do goreče površine – ima pretežno dušilni učinek.

15. Kako deluje ogljikov dioksid kot gasilno sredstvo?

Deluje dušilno, saj izpodrine kisik.

16. Kako označujemo vozila, ki vozijo nevarne snovi?

Z oranžnimi opozorilnimi ploščami s črnim robom, z opozorilnimi listki.

17. Zakaj je pomembno, da gasilec pozna nevarnosti nevarnih snovi?

Zato, da zna uporabiti pravo osebno zaščitno opremo, da zaščiti sebe; da ve, kako daleč od kraja nesreče mora evakuirati ljudi, da jih zaščiti pred škodljivimi vplivi nevarnih snovi in kakšno prvo pomoč mora nuditi ponesrečencem.

18. Katere snovi so gorljive snovi?

Gorljive snovi so tiste, ki se zaradi svoje kemične sestave lahko vežejo s kisikom – oksidirajo.

19. Kako razvrščamo snovi glede na stopnjo gorljivosti?

- lahko gorljive
- gorljive
- negorljive

20. Katere vnetljive tekočine, ki jih uporabljamo in skladiščimo v bivalnih prostorih, lahko povzročijo požar?

Bencin, alkohol, laki, aceton, nitrolaki in razna topila.

21. Kako hranimo lahko vnetljive tekočine v gospodinjstvu?

Hranimo jih v ustreznih posodah ali rezervoarjih v namensko grajenih prostorih.

22. Kakšna naj bo embalaža lahko vnetljivih tekočin, ki jih hranimo v gospodinjstvu?

Embalaža mora biti namenska in dobro označena, da lahko vsak trenutek ugotovimo pravo vsebino.

23. Čemu služijo avtocisterne?

Avtocisterne služijo za dovoz vode na požarišče oziroma za razvoz pitne vode.

24. Čemu služijo avtolestve?

Avtolestve služijo za dostop gasilcev v višja nadstropja in za reševanje ljudi iz višjih nadstropij.

25. Kako delimo gasilne spojke glede na njihov namen?

Sesalne, tlačne, toge, slepe, prehodne.

26. Kaj je ročnik?

Je naprava, s pomočjo katere oblikujemo hitrost in obliko gasilnega curka vode, ki jo usmerimo na požar.

27. Kaj je hidrant?

Je naprava za odvzem vode iz vodovodnega omrežja.

28. Katere so posebne naprave za gašenje?

Vedrovka, izpihovalnik zraka, nahrbtna brenta.

29. Kako delimo gasilnike glede na njihove različne lastnosti?

Glede na težo, vrsto polnjenja gasilnega sredstva, način delovanja.

30. Kako delimo gasilnike glede na gasilno sredstvo, s katerim so polnjeni?

Gasilnike - polnjene z vodo, gasilnike - polnjene s peno, gasilnike - polnjene z gasilnim prahom, gasilnike - polnjene s ogljikovim dioksidom.

31. Kaj ti pove oznaka S-9 na gasilniku?

To je gasilnik na prah, ki vsebuje 9 kg prahu.

32. Za kaj uporabljamo gasilske vodne črpalke?

Uporabljamo jih za dovajanje vode na večje razdalje in zato, da na požarišču dosegamo zaželeno količino vode in ustrezen tlak.

33. Katere vrste motornih brizgaln poznamo?

Stabilne vodne črpalke in prenosne in prevozne vodne črpalke.

34. Za kaj uporabljamo sesalne cevi?

Uporabljamo jih za sesanje oziroma črpanje vode iz vodnih zajetij, rek in jezer s pomočjo vodnih črpalok.

35. Za kaj se uporabljajo tlačne cevi?

Tlačne cevi so namenjene pretoku vode, ki je pod tlakom, speljane so od vodne črpalke do ročnika.

36. Za kaj uporabljamo sesalni koš?

Sesalni koš preprečuje dostop trdim delcem v črpalke med črpanjem vode iz vodnih zajetij.

37. Za kaj uporabljamo spojke?

Uporabljamo jih za medsebojno spajanje sesalnih in tlačnih cevi ter raznih naprav.

38. Katere cevi poznamo glede na premer?

D – 25 mm, C – 52 mm, B – 75 mm, A – 110 mm

39. Kakšne tehnične izvedbe hidrantov poznamo?

Podzemni, nadzemni, zidni.

40. Katere so lastnosti vedrovke za gašenje požarov?

Uničuje žarišča in požarna gnezda pri gašenju začetnih požarov.

41. Obkroži pravilni vrstni red prižiganja plinskega gorilnika.

Odpremo ventil na jeklenki, prižgemo plin pri ustju gorilnika in odpremo ventil na gorilniku.

42. Naštej produkte gorenja!

Dim, ogljikov dioksid, ogljikov monoksid, ostali nevarni plini.

43. Naštej, kaj vse mora imeti na sebi gasilec za vstop v prostor, v katerem gori.

Zaščitno čelado, podkapo, zaščitno obleko, zaščitne rokavice, zaščitne škornje, izolirni dihalni aparat, cev z vodo.

44. Za katere vrste požarov uporabljamo gasilnike z ogljikovim dioksidom?

Za gašenje požarov električnih naprav in za gašenje manjših začetnih požarov vnetljivih tekočin.

45. Kako lahko pogasimo požar?

Požar pogasimo z odvzemom enega od pogojev gorenja: z odvzemom gorljive snovi, odstranitvijo toplote, z odvzemom zraka (kisika) oziroma dušenjem.

46. Navedi primer, ko pogasimo požar z ohlajanjem!

Gašenje katerekoli trdne snovi z vodo.

47. Navedi primer, kako pogasimo požar z dušenjem!

S primernim gasilnim sredstvom prekrijemo gorljivo površino.

48. Navedi primer gašenja požara z odstranjevanjem gorljive snovi!

Kadarkoli odstranimo gorljivo snov z območja požara: na primer zaprtje ventila dotoka gorljive snovi.

49. Kako gasilci hranimo in vzdržujemo zaščitno opremo?

Hranimo jo na ustreznem mestu in v uporabnem stanju; hranjenje in vzdrževanje določene opreme je stvar posameznika, ki je za opremo zadolžen.

50. Katera je osnovno pravilo taktike pri gašenju požarov?

Vsak požar moramo gasiti tako, da ga najprej lokaliziramo (omejimo) oziroma zaustavimo in nato pogasimo.

51. Na kaj je potrebno še posebno paziti pri iskanju pogrešanih oseb v gorečem prostoru?

Pri iskanju je treba biti natančen, saj se ljudje v stiski lahko zatečejo tudi v skrite dele prostorov.

52. Naštej nekaj primerov samopomoči ob začetku požara!

Za zaščito dihal lahko uporabimo mokro krpo, za izhod iz gorečega prostora uporabimo zasilne izhode, skozi goreč prostor se lahko umaknemo pokriti z mokrim, navlaženim pregrinjalom.

53. Katere tri stvari moramo še ugotoviti, ko smo v kampu postavili počitniško hišico ali šotor?

Kje se nahajajo zasilni izhodi, kje se nahajajo gasilniki ali hidrantne omarice, kje se nahajajo priročna gasilna sredstva.

54. Zakaj se požari v kleti razlikujejo od drugih požarov?

Zaradi večjega zadrževanja vročine, strupenih plinov in dima.

55. Katere nevarnosti prežijo na gasilce pri gašenju požarov v naravi?

Piki strupenih kač, neeksplozivna ubojna telesa, pokanje storžev, pokanje kamenja, udar električne strele ob nevihtah, podiranje dreves, zastrupitev z dimom,...

56. Kako ravnamo ob začetku požara v objektu?

Ostanemo čim bolj prisebni, takoj obvestimo ostale družinske člane, sosede, sodelavce, obvestimo center za obveščanje na telefonsko številko 112, ukrepamo hitro in varno, najprej rešujemo ljudi in živali.

57. Zakaj je nevaren dimniški požar?

Ker zaradi gorenja saj nastajajo visoke temperature, zaradi katerih lahko pride do vžiga lahko vnetljivih snovi v bližini dimnika in na ta način do širjenja požara v prostore ob dimniku.

58. Kako preprečimo dimniški požar?

S pravilno izgradnjo dimnika in rednim čiščenjem dimnika.

59. Kako morajo biti urejeni hodniki in stopnišča v večjih stavbah?

Ne smejo biti založeni z raznimi predmeti, stenski hidranti morajo biti označeni, v omaricah mora biti ustrezna oprema za njihovo uporabo, na vidnih mestih morajo biti obešeni požarni redi in gasilniki.

60. Kako morajo biti urejena podstrešja, da ne pride do požara?

Podstrešni prostor mora biti prazen in čist, strešne in druge lesene konstrukcije naj bodo zaščitno premazane; nesnaga, pajčevine in prah se hitro vnamejo, zato na podstrešje ne zahajamo z odprtim ognjem; električna napeljava mora biti zaščitena pred poškodbami.

61. Katere so metode gašenja z gasilnimi sredstvi?

Odstranitev kisika - dušenje, odstranitev toplote - ohlajanje, motnja kemijskih reakcij gorenja.

62. S katerim gasilnim sredstvom uspešno gasimo požare na električnih napravah?

S prahom in ogljikovim dioksidom.

63. S katerim gasilnim sredstvom uspešno gasimo požare razreda »C«?

S prahom, ogljikovim dioksidom in halonom.

64. Kateri so najpogostejši primeri nesreč, ki zahtevajo tehnično reševanje gasilcev?

Prometne nesreče, padci z višin in v jame, reševanje ljudi iz stanovanj in dvigal, reševanje iz ruševin, reševanje iz vode, reševanje zasutih,...

65. Kaj dosežemo z zadušitvijo požara?

Preprečimo dostop kisiku in ogenj pogasimo.

66. Od česa je odvisna nevarnost strupenih plinov v dimu?

Od kemične sestave snovi, ki gori.

67. Kako si zaščitimo sluh pred prekomernim ropotom?

S slušniki, ki imajo vgrajene vložke proti hrupu, ali z antifonskimi vložki, ki se vložijo v sluhovod.

68. S čim opozarjajo gasilci, da se nahajajo na delu ceste?

S triopanom, prometnimi stožci in opozorilnim trakom.

69. Kaj sestavlja osebno zaščitno opremo gasilca?

Gasilska zaščitna obleka, podkapa, podobleka, gasilska zaščitna čelada, gasilski zaščitni škornji, gasilske zaščitne rokavice.

70. Kaj sestavlja skupno zaščitno opremo?

Zaščitna obleka pred visoko temperaturo, pred kemičnimi snovmi, pred radioaktivnimi snovmi; zaščitna obleka za reševanje iz vode in na vodi, protivrezne hlače, zaščitni predpasnik in zaščitne rokavice pred kemičnimi snovmi; gasilski zaščitni pas, hlačni ščitnik za zaščito nog in reševalna vrv.

71. Iz česa je sestavljena gasilska čelada?

Zunanja školjka, notranja košara z mehko prevleko, vizir, podbradni jermen z zaskočno sponko, zaščita tilnika

72. Naštej sredstva za zaščito glave in obraza!

Zaščitna čelada, zaščitna kapa ali ruta, obrazni ščitniki, zaščitna očala, zaščita za sluh.

73. Naštej sredstva za zaščito rok in nog!

Zaščitne rokavice, zaščitni čevlji, drugi pripomočki za zaščito komolcev, kolen, ramen in dlani.

74. Katera sredstva za zaščito telesa ločimo glede na način in vrsto zaščite?

Delovne obleke, zaščitne obleke pred toplotnim sevanjem, zaščitne obleke pred nevarnimi in radioaktivnimi snovmi.

75. Katere so osnovne oblike vodnih curkov?

Polni curek, razpršeni curek ali vodna megla in kombinirani.

76. Kako delimo ročnike glede na način oblikovanja curka vode?

Navadni, univerzalni, posebni ali kombinirani.

77. Kakšne vrste ročnih lestev poznamo?

Prislanjalne, kljukaste, zložljive in stikalne, raztegljive, mornariške.

78. Katere vrste požarov v naravi glede na kraj razvijanja požara poznamo?

Podtalne požare, talne požare, požari drevesnih krošenj, kombinirane požare, požare posameznih dreves.

VPRAŠANJA ZA PRIDOBITEV PREVENTIVNIH ZNAČK PREPREČUJMO POŽARE

ZLATA ZNAČKA

Navedena so možna vprašanja s pravilnimi odgovori, izmed katerih v obliki testa izberete 15 vprašanj.

1. Kaj je statut društva?

To je listina, ki določa: ime in sedež društva, namen in naloge, način včlanjevanja in prenehanja članstva, organe društva, sestavo organov, način volitve organov, pravice in dolžnosti, zastopanje društva, financiranje, način prenehanja, način zagotavljanja javnosti dela.

2. Kaj ureja Zakon o gasilstvu?

Ureja nalogo, organizacijo in status gasilstva.

3. Kakšen je temeljni namen Posebnih pravil gasilske službe?

Temeljni namen je opredelitev nalog in odgovornosti gasilskih enot v prostovoljnih gasilskih društvih in gasilskih zvezah, opredelitev strokovnega usposabljanja in drugo.

4. Katere naloge ima poveljnik v gasilskem društvu?

Poveljnik PGD skrbi za zakonito in strokovno delo gasilske enote.

5. Kdo so člani operativne enote v PGD?

To so člani gasilskega društva, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje in so strokovno usposobljeni in imajo opravljen izpit za gasilca, zdravstveno in psihofizično sposobni, niso bili pravnomočno obsojeni, so stari od 18-63 let (moški) in 18 do 55 let (ženske), ter so vstopili v operativno enoto PGD.

6. Kdo je gasilec pripravnik?

Gasilec pripravnik je član gasilskega društva med 16. in 18. letom starosti oziroma nad 18 let v času strokovnega usposabljanja in priprave za prostovoljnega gasilca.

7. Kdo je prostovoljni gasilec?

Prostovoljni gasilec je član prostovoljnega gasilskega društva.

8. V katere tekmovalne kategorije so razvrščene tekmovalne enote?

Pionirji, pionirke, mladinci, mladinke, člani A, članice A, člani B, članice B, starejši gasilci, starejše gasilke, poklicni gasilci A in poklicni gasilci B.

9. Kateri so cilji delovanja sistema zaščite in reševanja?

Cilj sistema zaščite in reševanja je zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč.

10. Kaj je požarna ogroženost?

Požarna ogroženost je potencialna nevarnost za izgubo življenja ali poškodbo oziroma materialno škodo ob požaru.

11. Kaj je požarna varnost?

Požarna varnost je varnost ljudi, živali in premoženja ob požaru.

12. Kaj se ureja s požarnim redom?

S požarnim redom se ureja organizacija varstva pred požarom, ukrepi varstva pred požarom, navodila za ukrepanje ob požaru, usposabljanje zaposlenih.

13. Kaj je požarni načrt?

Požarni načrt je grafični prikaz situacije zgradbe in njenih delov z označenimi nevarnostmi ter napravami in sredstvi za požarno zaščito.

14. Kakšen je namen navodil o požarni varnosti?

Da se po njih ravnamo in ne pride do požara.

15. Kaj je dim?

Je zmes preostanka zgorelih plinov, vodnih in katranovih par, nezgorelih saj in drobnih lahkih delcev pepela.

16. Kaj je oksidacija in katere vrste poznaš?

Oksidacija je proces spajanja snovi s kisikom, kjer se sprošča večja ali manjša količina toplote. Poznamo biološko oksidacijo, oksidacijo brez plamena in oksidacijo s plamenom oziroma gorenje.

17. Kaj je eksplozija?

Zelo hitra oksidacija ali razpad, posledica česar je povišanje temperature ali tlaka oz. obeh hkrati.

18. Kateri so kemični vzroki za nastanek požarov?

Samovžig, eksotermna reakcija, druge oblike kemične energije.

19. Kaj je eksplozivna zmes?

Zmes vnetljivih plinov, par ali prahu z zrakom, v kateri se gorenje naglo širi in s tem izzove eksplozijo.

20. Naštej vsaj tri splošno veljavne požarnovarnostne ukrepe na delovnih mestih:

- prepoved kajenja in nošenja odprtega plamena po prostorih,
- zaprt plinovod po končanem delu,
- izključen električni tok,
- mastne krpe je potrebno shraniti v negorljive posode...

21. Kdo izvaja požarno stražo?

Izvajajo jo gasilci na prireditvah, na katerih obstaja nevarnost, da izbruhne požar ali pride do eksplozije ali ko je razglašena povečana nevarnost požarov v naravi, za gašenje usposobljene osebe pa jo lahko izvajajo tudi pri pretakanju večjih količin lahko vnetljivih snovi ali pri varjenju ali uporabi odprtega plamena.

22. Kaj je električna napetost in kakšne vrste napetosti poznamo?

Električna napetost je potencialna razlika med dvema točkama. Poznamo enosmerno in izmenično napetost.

23. Zaradi česa nastane požar na električnih napravah?

Zaradi segrevanja vodnikov kot posledice preobremenitve, slabe in dotrajane izolacije vodnikov, kratkega stika, statične elektrike...

24. Kaj razumemo pod izrazom udar električnega toka?

Udar električnega toka je vpliv prehoda električnega toka skozi človeško telo, posledice česar so poškodbe ali celo smrt.

25. Kaj je električni tok?

Električni tok je urejeno gibanje elektronov.

26. Kakšna mora biti gasilska zaščitna oprema?

Standardizirana in tipizirana.

27. Kaj zajema intervencijska pripravljenost?

Zajema nenehno urjenje gasilcev in reševalcev, njihovo psihofizično pripravljenost in vzdrževanje opreme v uporabnem stanju ter spremljanje varnostnih razmer.

28. Naštej faze intervencije:

- priprava za izvedbo intervencije,
- aktivnosti v zvezi z odhodom na intervencijo,
- izvajanje intervencije,
- zaključek intervencije.

29. Kaj je taktika gašenja požarov?

Taktika gašenja požarov je organizacijski sistem vodenja in poveljevanja gasilskih enot pri izvajanju ukrepov gašenja in reševanja.

- 30. Na kaj moramo biti gasilci pozorni pred začetkom gašenja?**
Prepričati se moramo, kje je žarišče ali kraj požara in ali so ogroženi ljudje, kaj gori in koliko gorljivih snovi je že požar zajel, ali bomo zmogli reševati in zaustaviti požar s prisotno tehniko in sredstvi, ali lahko vremenske razmere otežijo gašenje...
- 31. Kako ravnamo ob prvih trenutkih pri požaru?**
Ostanemo čim bolj prisebni, ukrepamo hitro in preudarno, ocenimo možnost, ali lahko požar pogasimo sami oziroma s pomočjo bližnjih, rešujemo ogrožene osebe in pri tem posebej poskrbimo za otroke, bolne, starejše in tiste, ki jih je zajel strah.
- 32. Katere nevarnosti pretijo gasilcu pri gašenju in reševanju?**
Toplotno sevanje, radioaktivno sevanje, nevarnosti poškodb in zastrupitve z nevarnimi snovmi, padajoči predmeti, padci z višin, vlaga in mraz, ropot in vibracije, nevarnost udara električnega toka, udarci in vbodi z ostrim predmetom, nevarnosti okužb.
- 33. Kako vstopamo v zadimljen prostor?**
V zadimljen prostor vstopamo v dvojicah, opremljeni z IDA in cevjo z vodo, vrata odpiramo počasi in čepe, pred odpiranjem s hrbtno stranjo dlani preverimo temperaturo vrat in skušamo oceniti stanje požara v prostoru.
- 34. Kako gasimo dimniški požar?**
Gašenje saj v dimnikih izvajamo s suhimi sredstvi za gašenje, to je gasilnim suhim prahom ali ogljikovim dioksidom. Gasilno sredstvo usmerimo navzgor skozi dimniška vratca, ki so pod tistimi, kjer je požar nastal.
- 35. Zakaj dimniškega požara ne smemo gasiti z vodo?**
Ker se voda ob razbeljenih dimniških stenah upari in poveča svojo prostornino, zaradi česar bi dimnik lahko popokal ali celo eksplodiral.
- 36. S čim gasimo razliti bencin, ki se je vnel?**
Z gasilnimi sredstvi, ki učinkujejo dušilno: pena, prah, pepel, pesek, mivka itd.
- 37. Opiši vsaj tri posledice požara v hodniku in stopnišču v višjih objektih!**
- dim na stopnišču, ki onemogoča umik ljudi,
- nevarnost širitve požara v stanovanjske prostore,
- stopnišča v višjih objektih postanejo toplotni tuneli, po katerem se vroči zrak in dim dvigujeta v višja nadstropja in onemogočata umik ljudi.
- 38. Kako in kje smemo hraniti kurilno olje?**
Kurilno olje smemo hraniti v posodah do 25 l, v sodih do 200 l, v posebnih prostorih in rezervoarjih.
- 39. Kako razvrstimo požare v požarne razrede glede na vrsto gorljive snovi?**
- požari razreda A (požari trdnih snovi)
- požari razreda B (požari vnetljivih tekočin)
- požari razreda C (požari plinastih snovi)
- požari razreda D (požari lahkih kovin)
- 40. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda A? Kaj gori in s čim jih gasimo?**
Pojavlja se žar ali žar in plamen. Gorijo trdne snovi (les, papir plastične mase, premog, volna,...). Gasimo z vodo, prahom in peno.
- 41. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda B? Kaj gori in s čim jih gasimo?**
Gorijo s plamenom. To so vnetljive tekočine (bencin, laki, smole, alkohol, olja,..). Gasimo s peno, prahom, ogljikovim dioksidom.
- 42. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda C? Kaj gori in s čim jih gasimo?**
Pojavi se plamen. Gorijo plinaste snovi (acetilen, metan, propan, etan, mestni plin,..). Gasimo s prahom in ogljikovim dioksidom.
- 43. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda D? Kaj gori in kakšno gasilno sredstvo lahko uporabimo za pogasitev takšnega požara?**

Pojavi se svetleči žar in plamen. Gorijo lahke kovine (aluminij, magnezij,..). Gasimo s suhimi gasilnimi sredstvi (pesek, zemlja, prah za žar).

- 44. Kako razvrščamo požare glede na kraj gorenja?**
- notranji požari (stanovanja, tovarne – zaprti so za zidovi in se širijo iz prostora v prostor po stopniščih, skozi vrata in strope),
- zunanji požari (zunaj zgradb, vključeni so tudi požari vnetljivih snovi v prometu),
- kombinirani požari (gori zunaj in znotraj objektov),
- požari v naravnem okolju (gozdovi, travniki).
- 45. Katere vrste napadov pri gašenju požarov na objektu poznamo?**
Poznamo notranji napad, zunanji napad, sestavljen napad, čelni napad, napad z obkrožanjem.
- 46. Kdaj govorimo o sestavljenem napadu pri gašenju požarov?**
Sestavljeni napad se izvaja takrat, kadar je potrebno objekt gasiti od znotraj in od zunaj hkrati.
- 47. Na katere dele delimo požar v naravi?**
Na čelo požara, rep požara, levi bok požara in desni bok požara.
- 48. Kateri so sestavni deli izolirnega dihalnega aparata?**
Sestavni deli dihalnega aparata so: nosilno ogrodje z naramnicami, jeklenka z ventilom, reducirni ventil, varnostna piščalka, manometer, pljučni avtomat in zaščitna maska.
- 49. Kaj je hidrant?**
Hidranti so gasilne naprave, ki omogočajo odvzem vode iz vodovodnega omrežja.
- 50. Katere so prednosti gašenja z zidnim hidrantom v primerjavi z gašenjem z gasilnikom na vodo?**
Gašenje poteka nepretrgoma z večjo količino vode.
- 51. S katerimi podatki mora biti opremljen gasilnik?**
- ime gasilnega sredstva, označba primernosti uporabe in razred požara,
- z vrsto in količino gasilnega sredstva,
- z navodilom za uporabo,
- z naslovom pooblaščenega podjetja, ki je gasilnik polnilo ter datumom polnjenja in datumom izvršene kontrole polnjenja.
- 52. Kako pripravimo gasilnik za gašenje?**
Gasilnik snamemo s podstavka, postavimo ga na tla v primerni razdalji od požara, pripravimo cev z ustnikom ali ročnikom za gašenje, izvlečemo varnostno sponko, usmerimo cev v smer požara in pritisnemo vzvod ročice.
- 53. Kako na delimo gasilnike glede na njihove različne lastnosti in glede na gasilno sredstvo, s katerim so polnjeni?**
Delimo jih lahko glede na težo, vrsto polnjenja gasilnega sredstva in načina delovanja. Polnjeni pa so z vodo, peno, gasilnim prahom, ogljikovim dioksidom.
- 54. Kdo lahko servisira gasilnike?**
Gasilnike lahko servisirajo posamezniki in podjetja, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane s pravilnikom.
- 55. Kako bi pogasili začetni požar na osebnem avtomobilu?**
Vozilo ustavimo na robu ceste, ustavimo motor in z gasilnikom pogasimo požar ali pa ga zadušimo s pokrivalom - odejo, plaščem ali drugim priročnim sredstvom.
- 56. Zakaj moramo dobro poznati fizikalne in kemične lastnosti nevarnih snovi?**
Ker so lahko brez vonja ali z zelo močnim opozorilnim vonjem. Lahko so strupene, lažje ali težje vnetljive ali celo eksplozivne.

- 57. Kako ogljikov monoksid vpliva na človekovo zdravje?**
Ogljikov monoksid izpodrine kisik iz krvi, ker se lažje veže na rdeča krvna telesa, zato človeško telo ostane brez kisika, ki je nujno potreben za življenje.
- 58. Zakaj je prevelika količina ogljikovega dioksida za človeka nevarna?**
Ker pri 4% vsebnosti v zraku povzroča glavobol, šumenje v ušesih in omotico, pri 8 do 10% nezavest in pri 30% smrt.
- 59. Plini škodljivo vplivajo na zdravje ljudi na tri načine, zato jih razvrščamo v tri skupine. Katere tri?**
To so dušljivi plini, dražljivi plini in plini, ki delujejo kot krvni in živčni strupi.
- 60. Kaj storimo, če so se v prostoru nabrali hlapci in plini raznih vnetljivih tekočin?**
Prostor prezračimo, ne uporabljamo odprtega ognja, ne vklopimo električne napetosti.
- 61. Kaj je gorenje in kateri pogoji morajo biti izpolnjeni za proces gorenja?**
Gorenje je kemijska reakcija, pri kateri se gorljiva snov spaja s kisikom, pri čemer nastajajo svetloba, toplota in negorljivi ostanki. Za proces gorenja morajo biti izpolnjeni trije pogoji – gorljiva snov, kisik in toplota.
- 62. Kakšna je razlika med popolnim in nepopolnim gorenjem?**
Popolno gorenje je tisto gorenje, pri katerem so prisotne zadostne količine kisika; pri popolnem gorenju bi z analizo dima ugotovili, da je v njem prisoten samo CO₂ (ogljikov dioksid) in vodna para, pri nepopolnem gorenju ni prisotnega dovolj kisika, zato so v dimu poleg CO (ogljikovega monoksida) tudi drugi produkti – ostanki gorenja ali sežganine, ki imajo drugačno kemijsko sestavo, drugačna pa je tudi barva plamena in dima.
- 63. Kaj je plamenišče?**
Plamenišče je najnižja temperatura, do katere moramo segreti tekočino, da se nad gladino tekočine pojavijo gorljivi hlapci v takšni koncentraciji, da se vžgejo z definiranim zunanjim plamenom.
- 64. Kaj je vžigna temperatura?**
Je najnižja temperatura, do katere moramo segreti snov, da se le ta vžge ob uporabi definirane zunanje vira vžiga ter gori tudi po odstranitvi zunanje vira vžiga.
- 65. Kje je meja vnetljivosti?**
Meja vnetljivosti je najnižja ali najvišja koncentracija hlapov ali plina v zraku, pri kateri lahko pride do vžiga z definiranim zunanjim virom vžiga. Gorenje ali eksplozija pa se nato samodejno širi ter gori tudi po odstranitvi zunanje vira vžiga.
- 66. Kaj je samovžig in kaj je njegova temperatura?**
Samovžig je pojav gorenja, ko se neka snov vžge brez zunanjih vplivov. To je najnižja temperatura snovi, pri kateri lahko pride pri segrevanju zaradi vpliva toplote, ki se sprošča pri razkroju snovi do vžiga brez uporabe zunanje vira vžiga.
- 67. Kakšne vrste samovžigov poznamo?**
Poznamo fizikalni samovžig, kemijski samovžig in biološki samovžig.
- 68. Kako gorijo snovi v trdnem agregatnem stanju?**
Snovi gorijo s plamenom ali žarom.
- 69. Kako gorijo snovi v tekočem agregatnem stanju?**
Te snovi so gorljive tekočine, katerih hlapci se vnamejo in gorijo s plamenom.
- 70. Kako gorijo snovi v plinastem agregatnem stanju?**
Te snovi gorijo s plamenom.
- 71. Kaj je eksplozivnost in kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da pride do eksplozije?**
Eksplozivnost je lastnost snovi, da se s hitrim razpadanjem sprošča energijo. Izpolnjeni morajo biti naslednji pogoji:
- prisotnost gorljive eksplozivne snovi v ustreznem agregatnem stanju,

- prisotnost kisika v ustreznem razmerju,
- prisotnost vira toplote, vžiga.

72. Zakaj se halon ne uporablja več kot gasilno sredstvo?

Ker uničuje ozon.

73. Katere snovi prištevamo med nevarne snovi?

Med nevarne snovi prištevamo tiste snovi, ki imajo eno ali več naslednjih lastnosti:

eksplozivnost, lahko vnetljivost, vnetljivost, povzročajo vžig ob stiku z drugimi snovmi, so strupene in zdravju škodljive, jedkost, dražljivost, radioaktivnost, plinsko agregatno stanje, kužnost,...

74. Naštej glavne lastnosti dobrega gasilnega sredstva.

Te so: enostavna uporaba, velik gasilni učinek pri majhni uporabljeni količini, varno mora biti za gasilce in okolje, pri gašenju ne sme povzročati škode, delovati mora na čim več gorljivih snovi, biti mora čim cenejše...

75. Povej oz. napiši čim več lastnosti vode kot gasilnega sredstva.

Voda je najpogostejše gasilno sredstvo, na razpolago v večjih količinah, je najcenejše, lahko jo pretakamo po ceveh in jo v posodah prevažamo na večje razdalje, ima hladilni in tudi dušilni učinek, ne ogroža človekovega zdravja in okolja.

76. Povej oz. napiši čim več lastnosti gasilne pene kot gasilnega sredstva in kako gasimo z njo?

S peno gasimo požare razredov A in B večjih razsežnosti, za gašenje niso potrebne večje količine vode. Peno nanašamo na gorečo površino od roba posode, pokončno steno pa pokrivamo od zgoraj navzdol (pena duši požar).

77. Povej oz. napiši čim več lastnosti gasilnega prahu kot gasilnega sredstva.

Gasilni prah je dobro stabilen in ni strupen, pri gašenju ne povzroča škode, razen pri gašenju električnih naprav... Učinkuje dušilo.

78. Kakšen je postopek gašenja z ogljikovim dioksidom?

Aparat aktiviramo in curek usmerimo v požar; predmete ali tekočine gasimo iz neposredne bližine in to od začetka roba proti sredini v cik-cak smeri.

79. Kako delimo spojke glede na njihov namen in zakaj jih uporabljamo?

Delimo jih na sesalne, tlačne, toge, slepe in prehodne. Uporabljajo se za spajanje sesalnih in tlačnih cevi ter raznih naprav.

80. Kaj je gasilska vodna črpalka?

Gasilske vodne črpalke so naprave za črpanje vode iz vodnih virov.

81. Kako delimo vodne črpalke glede na delovni tlak?

Delimo jih na nizkotlačne z delovnim tlakom do 3 barov, srednjetačne z delovnim tlakom 3 do 16 barov in visokotlačne z delovnim tlakom 20 in več barov.

82. Naštej nekaj skupin, v katere razvrščamo gasilska vozila glede na njihov namen?

Razvrščamo jih na: poveljniško vozilo, vozilo za gašenje, gasilsko vozilo s cisterno, vozilo za gašenje s prahom, vozilo za gašenje s prahom in vodo, vozilo za gašenje in reševanje z višin, tehnično vozilo...

83. Kako delimo gasilska vozila glede na skupno težo in njihov namen?

Delimo jih na lahka vozila s težo od 2 do 7,5 tone, srednje težka vozila s težo od 7,5 tone do 14 ton in težka vozila s težo nad 14 ton.